

Список використаних джерел

1. Терентьев С. О. Електронні ресурси в системі комунікацій публічних бібліотек України. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 2. С. 21–26.
2. Вовк Н. С. Автоматизація підсистеми обслуговування читачів у системі електронної бібліотеки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2020. № 2. С. 27–34.
3. Дерев'янка Л., Дорошенко С. Особливості використання електронного каталогу в роботі бібліотеки. *Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 13–15 вересня 2023 р.)*. Одеса, 2023. С. 25–29.

УДК 004.738.5:027

Гриб Антон Ігорович

(наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Мізіна О. І.)

*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава*

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ БІБЛІОТЕКИ НА ОСНОВІ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE WORKSPACE

Анотація. Схарактеризовано особливості використання хмарних сервісів для управління електронними ресурсами бібліотеки. Проаналізовано функціональні можливості інструментів Google Workspace як ефективних онлайн-платформ для зберігання, систематизації та спільного доступу до цифрових даних. Визначено переваги їх застосування та вплив на ефективність бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Ключові слова: електронні бібліотечні ресурси, хмарні технології, бібліотечно-інформаційне обслуговування, Google Workspace, управління даними.

В умовах стрімкої цифровізації роботи закладів культури, зокрема бібліотек, хмарні сервіси стають оптимальним рішенням для надання віддаленого доступу до мережевої інфраструктури і забезпечення спільної роботи з електронними ресурсами. Н. Литвин та С. Добровольська зазначають, що хмарні сервіси бібліотек надають можливість легко обмінюватися даними, що розширює їх функціонал та інноваційний потенціал. Завдяки потужному потенціалу хмарних сервісів, як стверджують науковці, бібліотека може розширювати спектр послуг, пропонувати креативні рішення для користувачів, як-от розроблення мобільних застосунків, використання технологій віртуальної реальності для навчання та розваг [1, с. 49].

У зазначених умовах важливою проблемою є добір та обґрунтування ефективних цифрових інструментів задля комплексного управління електронними ресурсами бібліотеки, зокрема їх структуризації, систематизації, збереження та організації доступу. Водночас актуалізується потреба у формуванні інтегрованого інформаційного середовища, що базується на взаємодії хмарних сервісів і дає змогу оптимізувати інформаційні процеси, підвищити рівень керованості ресурсами та забезпечити якісно новий рівень бібліотечно-інформаційного обслуговування.

XI Всеукраїнська наукова студентська конференція

«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» (м. Вінниця, 09 квітня 2026 р.)

А. Досенко у своїй науковій статті констатує, що «сьогодні існує досить пристойна кількість хмарних сервісів, що застосовуються для формування власних інформаційних сховищ та власних авторських матеріалів. Серед них є Wiziq, OpenClass, VideoWhisper, Whiteboard, Breakout rooms, Google Open Class, Canvas, додатки Google Apps тощо» [2, с. 260]. Найбільш затребуваним сервісом серед зазначених є Google Workspace – хмарний пакет інструментів, до якого входять: електронна пошта, документи, сховище. Середовище активно імплементується в роботу бібліотек, архівів, інформаційних установ, закладів освіти тощо. Його інструменти створюють середовище для організації електронних ресурсів за обмежених локальних потужностей.

Основу інфраструктури Google становить Drive – центральне сховище файлів. Drive підтримує ієрархічну структуру папок, пошук за назвою та вмістом файлів, фільтрування за різними критеріями, а також здійснює розподіл контролю доступу до файлів між окремими користувачами або групами. Цей інструмент також має оператор повернення до попередньої версії документа. Також він дає змогу додавати описи до файлів та використовувати Drive Labels – користувацькі поля метаданих з метою визначення версії документа, дати, статусу тощо. Водночас через інтерфейс прикладного програмування користувач може створювати власні мітки й застосовувати їх до файлів [3].

Важливими складниками середовища Google є Docs, Sheets, Slides як застосунки для редагування тексту, таблиць, презентацій онлайн. Вони підтримують колективне редагування «в реальному часі», коментування, чат у документі [3]. У бібліотеках ці сервіси застосовують для створення описів колекцій, внутрішніх політик, шаблонів опитувань, статистики. Наприклад, опитувальник Google Forms зазвичай використовують як звичайну анкету для збору відгуків користувачів бібліотеки. Документи Google пов'язують з електронним каталогом для створення автоматичних звітів через Google Apps Script. Google Sheets часто використовують як просту базу даних (БД), у якій зручно фільтрувати записи, будувати графіки відвідуваності, індексувати матеріали за ключовими словами. Google Slides разом з Chrome OS доволі часто використовують для показу афіш та оголошень.

Конструктор вебсторінок Google Sites дає змогу створити внутрішній портал або публічний сайт бібліотеки без програмування. Наприклад, можна зробити сторінку-портфоліо колекції зі вбудованими галереями, формами, календарями. Сайти інтегруються з документами, а налаштування доступу допомагає робити сторінки загальнодоступними чи приватними. Вагомим доповненням до зазначеного інструментарію є Google Groups – групи обговорення за темами чи командами [3]. У бібліотеках Groups виконують функцію списку розсилання, а також надають платформу для розміщення форумів спілкування. Наприклад, можна створити групу «Бібліотекарі» для внутрішніх оголошень або «Читачі» для масового інформування користувачів.

М. Олексин, Н. Кунанець, Р. Білоусова зауважують, що хмарні платформи, зокрема Google Workspace, «надають інструменти для аналізу, опрацювання і візуалізації даних, такі як сервіси машинного навчання, потокового опрацюван-

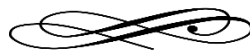
ня даних, інтеграції даних та багато інших, які дають змогу бібліотекам швидко виконувати аналіз й отримувати цінні інсайти зі своїх даних» [4, с. 174].

Отже, Google Workspace пропонує для бібліотеки набір вбудованих хмарних інструментів, які оперативно організують електронні ресурси, надають спільний доступ та автоматизують роботу. Використання Google Workspace уможлиблює покращення управління бібліотечними каталогами, реалізацію безпечного спільного доступу до документів, автоматизацію стандартних процесів, зокрема актуалізацію метаданих або резервне копіювання.

Перевагами використання Google Workspace для впорядкування бібліотечних ресурсів є: постійний доступ до колекцій, можливість віддаленої роботи з файлами, зменшення витрат на ІТ-інфраструктуру та підвищення ефективності роботи персоналу. Водночас потрібно неухильно дотримуватися політики безпеки, щоб мінімізувати ризики втрати чи витоку важливої інформації.

Список використаних джерел

1. Литвин С., Добровольська С. Хмарні сервіси в бібліотеках України: проблема безпеки даних і ресурсів в умовах цифрової трансформації. *Вісник Книжкової палати*. 2025. № 4. С. 45–52.
2. Досенко А. Хмарні технології: прикладні технології сучасних платформ. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2022. Т. 33(72), № 1, ч. 3. С. 257–262.
3. Google Workspace. URL: <https://workspace.google.com/intl/uk/> (дата звернення: 02.04.2026).
4. Олексин М., Кунанець Н., Білоусова Р. Хмарні сервіси як сучасний засіб зберігання ресурсів бібліотек. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2024. Вип. 70. С. 167–182.

УДК: 025.3:81'243

Комар Анастасія Андріївна

**(наук. керівник – д-р філол. наук, професор Шкіцька І. Ю.)
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль**

КОМПЕТЕНЦІЇ З ІНОЗЕМНИХ МОВ У РОБОТІ ПРАЦІВНИКА БІБЛІОТЕКИ

Анотація. У тезах висвітлено значення іншомовних компетенцій у професійній діяльності працівників бібліотечних установ в умовах цифровізації та глобалізації. Розкрито основні напрями застосування іноземних мов у роботі з міжнародними інформаційними ресурсами, електронними базами даних, науковими публікаціями та у комунікації з користувачами. Акцентовано на ролі бібліотек як сучасних освітніх і комунікаційних центрів, що сприяють розвитку мовних навичок через організацію курсів, розмовних клубів, інтерактивних заходів та співпрацю з носіями мови. Визначено переваги вивчення іноземних мов у бібліотечному середовищі: доступність освітніх послуг, багатий ресурсний потенціал, професійна підтримка з боку фахівців, комфортні умови для навчання та інтеграція різних вікових категорій. Підкреслено, що мовна компетентність бібліотекаря позитивно впливає на якість інформаційного обслуговування, сприяє професійному розвитку та розширює можливості міжнародної співпраці.

XI Всеукраїнська наукова студентська конференція

«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» (м. Вінниця, 09 квітня 2026 р.)